

Ghidul Licențelor Creative Commons pentru Cadre Didactice

Licențierea Creative Commons (CC) ajută la protejarea muncii profesorului transformând abordarea tradițională și restrictivă a drepturilor de autor („toate drepturile rezervate”) într-un model mult mai flexibil, de tipul „**unele drepturi rezervate**”. Licențele CC nu reprezintă o alternativă care înlocuiește legea drepturilor de autor, ci se construiesc pe baza acesteia, reprezentând instrumente juridice standardizate prin care creatorii își declară clar drepturile.

Concret, licențele CC protejează munca profesorului prin faptul că **îi permit acestuia să își păstreze drepturile de autor**, în timp ce oferă permisiuni explicite altor persoane pentru a copia, distribui, utiliza și, uneori, adapta lucrarea.

Profesorul poate alege nivelul exact de deschidere și protecție pe care și-l dorește pentru materialul creat, combinând patru condiții principale:

- **Protejarea paternității (Atribuire - BY):** Indiferent de tipul de licență CC ales, utilizatorii sunt obligați să menționeze și să crediteze autorul original al lucrării.
- **Protejarea împotriva exploataării financiare (Necomercial - NC):** Profesorul se poate asigura că nimeni nu va face bani de pe urma muncii sale, interzicând utilizarea materialului în scopuri comerciale.
- **Protejarea integrității lucrării (Fără Opere Derivate - ND):** Dacă profesorul nu dorește ca lecția sau materialul său să fie modificat, trunchiat sau adaptat de altcineva, poate impune această condiție, permițând doar distribuirea formei originale.
- **Protejarea spiritului deschis al resursei (Partajare în Condiții Identice - SA):** Această condiție obligă pe oricine adaptează sau construiește pe baza materialului profesorului să distribuie noua creație exact sub aceeași licență, împiedicând astfel „închiderea” și restricționarea ulterioară a unei resurse derivate.

Prin utilizarea acestor licențe, profesorii beneficiază de o claritate juridică simplă de înțeles și aplicat. Ei pot împărtăși inovațiile pedagogice și materialele didactice cu alți educatori din întreaga lume, fiind în același timp asigurați legal că li se va recunoaște meritul și că materialele nu vor fi folosite în moduri pe care nu le-au aprobat

CUM se notează corect?

Varianta completă (recomandată)

Licență: CC BY-SA 4.0 – Creative Commons

Sau **Acest material este licențiat sub CC BY-SA 4.0**

Licență: CC BY-SA 4.0 – <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>”

© Ionescu Ion, 2026

Licență: CC BY-SA 4.0

©Ionescu Ion, 2026

Licență: CC BY-NC-SA 4.0 – <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Permite folosirea, adaptarea și distribuirea materialului, dar **nu comercial**, cu menționarea autorului și păstrarea aceleiași licențe. Profesorii pot folosi liber o resursa educationala deschisa, dar **să nu pot să o vândă sau să o includă în materiale comerciale fără acordul proprietarului.**

GREȘELI DE EVITAT

- ✗ să nu menționezi licența deloc
- ✗ să scrii doar „Creative Commons” fără tip
- ✗ să nu menționezi autorul
- ✗ să pui licența doar în descriere, nu pe material

4.0 = versiunea licenței

Este cea mai nouă și actualizată variantă a licențelor Creative Commons.

Licențele au fost îmbunătățite în timp pentru:

- claritate juridică
- utilizare internațională
- adaptare la mediul digital

Ce aduce în plus versiunea 4.0?

- ✓ este valabilă internațional (nu doar pe țări)
- ✓ este mai clară juridic
- ✓ este mai ușor de folosit online
- ✓ acoperă mai bine resursele digitale

Licența Creative Commons se notează pe material, în fișa descriptivă și în descrierea online, pentru a clarifica modul de utilizare.

LICENȚE LIBERE

Surse:

<https://www.apti.ro/sites/default/files/brosuraCC0v72CuBleeduri.pdf>

<http://creativecommons.org/licenses/?lang=ro>

Ce sunt licențele libere?

O licență este un document care specifică ce poți și ce nu poți să faci cu o creație, fie că este vorba de un sunet, un text, o imagine sau multimedia. Ori de câte ori faci o fotografie, înregistrezi o melodie, publici un articol sau pui creația online, acestea sunt considerate implicit protejate de drepturile de autor conform legislației în vigoare (Toate Drepturile Rezervate). În multe cazuri, acest lucru înseamnă că alți oameni nu pot reutiliza sau remixa opera ta fără să-ți ceară voie în prealabil. Licența îți arată condițiile de utilizare și care sunt restricțiile. În termeni generali, licențele libere sunt cele care îți oferă accesul la opera respectivă, posibilitatea de a o refolosi și redistribui fără restricții sau doar cu câteva.

De exemplu, un text pe o pagină web aflat sub licență liberă poate fi folosit de ceilalți pentru a-l:

- imprima sau distribui
- prelua pe un alt website sau include într-o publicație
- face modificări sau completări
- include parțial sau în totalitate într-o altă operă scrisă
- folosi într-o altă operă aflată pe un alt suport (de exemplu audio sau video)
- și pentru multe alte utilizări

Dar ce se întâmplă atunci când dorești ca ceilalți să poată reutiliza opera ta?

Dacă dorești să oferi oamenilor dreptul de a distribui, utiliza și chiar de a refolosi ceea ce ai creat, ia în considerare publicarea sub o licență Creative Commons (CC). O licență Creative Commons îți permite să decizi ce drepturi dorești să păstrezi, arătându-le foarte clar de la început celor care doresc să folosească opera ta modul în care permiți reutilizarea, fără să mai fie nevoie să-ți ceară permisiunea în avans. Aceste licențe reprezintă o modalitate liberă, facilă și standardizată de a oferi celor din jur permisiunea de a distribui și utiliza creațiile tale în felul în care tu alegi de la început. Licențele CC îți permit modificarea cu ușurință a condițiilor privind drepturile de autor de la clasicul „toate drepturile rezervate” la „unele drepturi rezervate”.

Ce este Creative Commons?

Creative Commons este o asociație non-guvernamentală globală dedicată susținerii unui Internet liber și accesibil, îmbogățit prin cunoaștere liberă și resurse creative pentru ca oameni de peste tot din lume să le poată folosi, distribui și dezvolta. Licențele Creative Commons ușor de folosit asigură o modalitate simplă și standardizată de a oferi celor din jur per misiunea de a distribui și utiliza creațiile tale în felul în care tu alegi de la început. Licențele CC îți permit modificarea cu ușurință a condițiilor privind drepturile de autor de la clasicul „toate drepturile rezervate” la „unele drepturi rezervate”.

Ghid de Elaborare a Resurselor Educaționale Deschise

Fișa descriptivă a unei resurse educaționale deschise trebuie să respecte o structură clară, împărțită în trei secțiuni principale, care să asigure identificarea și utilizarea ei corectă de către alte cadre didactice:

I. Date generale

- **Titlul resursei educaționale deschise propuse:** Trebuie să fie un titlu sintetic și sugestiv pentru materialul propus.
- **Disciplina:** Se menționează disciplina conform planului-cadru în vigoare.
- **Clasa:** Se specifică nivelul de clasă pentru care este recomandată resursa.
- **Autor:** Numele și prenumele cadrului didactic care propune resursa.

II. Prezentarea resursei educaționale deschise

- **Competența specifică vizată:** Se indică acea competență pe care o vizează resursa, în strictă conformitate cu programa școlară în vigoare.
- **Durata resursei:** Se completează orientativ, exclusiv în cazul resurselor de tip video.
- **Scurtă prezentare a resursei:** Un text de 10-15 rânduri care oferă detalii relevante, cum ar fi:
  - *Scopul urmărit:* de exemplu, realizarea învățării în contexte variate (adaptate grupului țintă) sau îmbunătățirea rezultatelor prin modul de evaluare/autoevaluare.
  - *Rezultatele așteptate* în urma utilizării resursei.
  - *1-2 concepte cheie* abordate.
  - *Alte note distinctive* ale resursei, dacă există.

- **Elemente agregate:** Secțiunea unde trebuie menționate link-urile către părțile componente utilizate în construcția resursei (cum ar fi imagini, secvențe audio/video sau alte aplicații).

III. Comentarii

- **Alte aspecte utile de împărtășit:** Un spațiu de 10-12 rânduri în care autorul poate oferi recomandări, precizări și reflecții utile pentru colegii care vor dori să valorifice resursa la clasă. Aici pot fi incluse recomandări referitoare la:
  - Formele de organizare a clasei în funcție de nivelul de pregătire al elevilor.
  - Utilizarea resursei pentru a răspunde unor nevoi specifice de învățare.
  - Posibilitatea de a valorifica resursa în mod transdisciplinar (la alte discipline).
  - Apartenența materialului la un set mai larg de resurse care vizează o tematică extinsă.

Pentru simpozion vă rugăm să completați fișa descriptivă și să adăugați RED-ul dacă este în format word sau printscreen după acesta, dacă este în alt format.

Licența o adăugați la sfârșitul RED-ului ca în exemplul :

©Ionescu Ion, 2026

Licență: CC BY-NC-SA 4.0 – <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Resursă educațională deschisă (RED) – utilizabilă în scop didactic

FIȘĂ DESCRIPTIVĂ RED

I. DATE GENERALE

- **Titlul resursei educaționale deschise:**
- **Autor:**
- **Instituția:**
- **Disciplina:**
- **Clasa / Nivel:**
- **Tipul resursei:** (fișă de lucru / lecție / joc didactic / test / prezentare / altul)
- **Format:** (PDF / Word / Canva / link / video etc.)
- **Data realizării:**

II. ÎNCADRARE DIDACTICĂ

- **Competențe specifice vizate:** (conform programei)
- **Obiective / rezultate ale învățării:** (ce vor ști / face elevii)
- **Concepte cheie:** (1–3 concepte)
- **Durata estimată:** (opțional, nu doar pentru video)
- **Nivel de dificultate:** (scăzut / mediu / ridicat)

III. DESCRIEREA RESURSEI

- **Scurtă descriere:** (5–10 rânduri, clar și aplicat)
- **Scopul resursei:** (ce urmărește concret)
- **Mod de utilizare:** (clasă / individual / online / pe grupe)
- **Instrucțiuni pentru utilizare:** (pași simpli pentru profesor)
- **Resurse necesare:** (hârtie, proiector, fișe etc.)

IV. ELEMENTE COMPLEMENTARE

- **Elemente agregate / surse utilizate:** (link-uri, imagini, aplicații)
- **Cuvinte-cheie:** (pentru căutare)
- **Interdisciplinaritate:** (opțional)

V. LICENȚĂ ȘI DREPTURI

EXEMPLU

Licență: (© Ionescu Ion, 2026)

Această resursă este distribuită sub licența Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Resursă educațională deschisă (RED) – utilizabilă în scop didactic)

VI. RECOMANDĂRI ȘI OBSERVAȚII

- **Sugestii metodice:** (cum poate fi adaptată)
- **Adaptare pentru nevoi diverse:** (diferențiere / CES)
- **Extensii posibile:** (alte activități)
- **Observații ale autorului:**